

Premiär för föreställningen Bröderna Lejonhjärta

28 september 2023

Foto: Tomas Kold

Riksteatern Creas storsatsning Bröderna Lejonhjärta av Astrid Lindgren har premiär nu på lördag i Hallunda, Stockholm. Vi på Teckenrapport har intervjuat Mindy Drapsa, föreställningens regissör.

Mindy berättar att de valde att göra en föreställning om Bröderna Lejonhjärta eftersom boken firar 50 år. Hon berättar att det varit både tufft och roligt att producera den här föreställningen och är nu pirrig inför premiären på lördag. Att överföra en historia från en bok till en teater på teckenspråk är inte alltid lätt. En utmaning som produktionen bland annat haft är hur de ska anpassa språket så att det passar publiken samtidigt som de inte ska komma för långt ifrån originalmanus. En annan utmaning var att komma på nya tecken för begrepp som inte finns, till exempel för begreppet Nangijala.

Produktionen är ett samarbete mellan Sverige och Norge vilket innebär att föreställningen ska ha turné i båda länderna. Turnén pågår fram till 10 december och de kommer då att ha haft föreställning 27 gånger i 17 olika städer. Turnén kommer att fortsätta nästa år.

Målgruppen är familjer, släktingar och vänner som kan titta tillsammans och sedan ha olika diskussioner efteråt.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Skolforskningsprojekt om dövas läsförståelse

28 september 2023

Foto: Ingmarie Andersson/Stockholms universitet

I skolforskningsprojektet ska forskare och lärare utforska och utvärdera ett nytt läromedel, "Handalfabetet - vägen till läsning". Tidigare forskning i USA och Australien har visat att detta läromedel positivt påverkar läsförståelsen för elever som är döva och undervisas på teckenspråk. Projektet är finansierat av Skolforskningsinstitutet och genomförs tillsammans med Stockholms universitet mellan år 2023 och 2025. Projektet involverar tre specialskolor för döva och hörselskadade elever.

I projektet "LäsTecken - främjande av döva skolelevers läsning i teckenspråkig undervisning" ska lärarna använda läromedlet i undervisningen och forskarna gör klassrumsobservationer, undersöker lärarnas loggböcker samt intervjuar lärarna. På så sätt är ambitionen att generera ny kunskap och förbättra läsförmågan hos döva elever. Målet är att integrera tecken, ord och bokstavering för att främja läsutvecklingen hos döva barn och koppla den till svenskt teckenspråk. Lärare från förskoleklasser från tre specialskolor för döva och hörselskadade deltar i projektet. Syftet med projektet är att se om läromedlet verkligen främjar döva skolelevers läsutveckling.

Idag är det brist på forskning om hur döva barn lär sig läsa och skriva i klassrummet. I USA utvecklades läromedlet "Fingerspelling Our Way to Reading" som inspirerats till det svenska läromedel som skolforskningsprojektet nu undersöker, "Handalfabetet - vägen till läsning". Den svenska versionen har anpassats för svenska förskoleklasser och bygger på systematisk handalfabetsbokstavering i undervisningen.

Skolforskningsprojektet kommer avslutas år 2025. Resultaten kommer delges Skolforskningsinstitutets personal och publiceras på Stockholms universitets webbplats samt hos Specialpedagogiska skolmyndigheten.

Tine Hedin

Hörselnedsättning kan leda till demens

28 september 2023

Foto: Pexels

Tidigare observationsstudier har visat att hörselnedsättning påverkar den kognitiva förmågan negativt. En ny studie på äldre personer i ålder 70-84 år har visat att det i sin tur kan leda till ökad risk för demens.

Sedan tidigare är det känt att det finns ett samband mellan hörselnedsättning och demens. Nu i september publicerades en ny studie som heter Achieve-studien i Läkartidningen. Där visades att hörselnedsättningar som tidigt behandlas kan leda till minskad risk för nedsatta kognitiva förmågor hos vissa äldre personer. Totalt deltog 3004 deltagare i Achieve-studien där medåldern var 76,8 år. Deltagarna hade obehandlade hörselnedsättningar. De kognitiva testerna gjordes en gång per år under en treårig period.

Studien kommer att följas upp för att undersöka långtidseffekter på hur audiologisk rådgivning samt hörapparater påverkar den kognitiva förmågan.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Regeringen kritiseras för förslag om högre skatt för personer med funktionsnedsättningar

28 september 2023

Foto: Ninni Andersson/Regeringskansliet

Den så kallade "funkisskatten" som väntas höjas från och med 1 januari 2024 har skapat debatt bland olika funktionshindersorganisationer. Regeringens förslag om att införa en uppdelad skattesats, skulle innebära ökad skattebördan för personer med funktionsnedsättningar. Pensionärer kompenseras med sänkt skatt men inte personer med sjuk- eller aktivitetsersättning.

Funkisskatten är ett begrepp som beskriver den högre andel skatt som betalas av personer med sjuk- och aktivitetsersättning. Funkisskatten uppstår när jobbskatteavdrag införs, utan att kompensera de som har sjuk- och aktivitetsersättning. Regeringen, under ledning av statsminister Ulf Kristersson, har betonat att det ska vara mer attraktivt för människor att gå från bidrag till arbete. Kritikerna menar däremot att det redan är svårt nog för personer med funktionsnedsättningar att leva på de låga ersättningarna de erhåller från samhället och att förslaget om uppdelad skattesats ytterligare försvårar situationen för dessa personer.

Regeringens förslag om att höja jobbskatteavdragen presenterades som en väg att öka vinsten av att gå från bidrag till arbete. Förslaget har kritiserats hårt av Funktionsrätt Sverige, Delaktighet, handlingskraft, rörelsefrihet, DHR, Riksförbundet för rörelsehindrade barn och ungdomar, RBU, Förbundet Sveriges Dövblinda, FSDB, Sveriges Dövas Riksförbund, SDR och Hörselskadades Riksförbund, HRF. Kritikerna hävdar att förslaget straffar de som inte kan arbeta på grund av funktionsnedsättningar och riskerar att öka den ekonomiska utsattheten för denna grupp.

De maximala ersättningarna för personer som på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning aldrig har arbetat eller som har arbetat lite uppgår till 12 163 kronor per månad före skatt. Detta är en summa som knappt räcker till att täcka

de grundläggande kostnaderna i dagens samhälle. Om inkomsten 12 163 kr skulle varit en lön hade skatten varit lägre. Kritikerna lyfte fram att det inte är ett aktivt val att leva på dessa ersättningar utan att det är en situation som många tvingas till på grund av sin funktionsnedsättning.

En annan orsak till kritiken är att Försäkringskassan, regeringens egen expertmyndighet som bedömer arbetsförmågan och rätten till ersättning, är känd för sina restriktiva bedömningar. Detta har lett till att många som har behov av stöd inte beviljats tillräckligt med ersättning.

Kritikerna uppmanar nu regeringen att ompröva sitt förslag och avskaffa den föreslagna "funkisskatten." De kräver att samma skattesats ska gälla för personer som erhåller sjuk- eller aktivitetsersättning som för löntagare.

På den planerade funktionshindersdelegationen den 4 oktober kommer flera av de undertecknande organisationerna att vara närvarande. De hoppas då att regeringen lyssnar på deras oro och lägger ner förslaget.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Välkänd sångerska i Indien har släppt en kortfilm om döva

28 september 2023

Foto: Bollywood Hungama

Under internationella dövveckan släpptes kortfilmen Silent Chaos (Tyst kaos) som handlar om döva personer. Filmen är en samhällsinformationsfilm som gjorts av den kända Indiska sångerskan Anuradha Paudwal via hennes stiftelse Suryodaya Foundation.

En stor del av världens befolkning som har hörselnedsättning bor i Indien. Anledningen till att Anuradha gjorde denna samhällsinformationsfilm är för att

hennes största strävan är att få uppmärksamhet kring dessa personer för att inkludera dem i samhället. Hon vill visa sitt stöd till dövsamhället genom att medvetandegöra och sprida kunskap om dövkultur och hjälpmedel. Hon hoppas genom filmen att kunna inspirera till förändringar i samhället.

Via sin stiftelse, Suryodaya Foundation, har Anuradha som del av sitt arbete även kunnat donera hörapparater. Hittills har stiftelsen donerat över 1 000 hörapparater.

Tine Hedin

nyhet@teckenbro.com

Funkas inkluderingsbarometer ger guld till SPSM

28 september 2023

Foto: Funka

Funka arbetar med tillgänglighetsfrågor gällande bland annat innehåll, design och digitalteknik. Nyligen publicerades en rapport om hur den digitala tillgängligheten ser ut hos de olika offentliga sektorernas webbplatser. Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM, är en av de som toppar listan.

Årets inkluderingsbarometer visar att endast 309 av 1784 webbplatser uppfyllde alla utvalda testerna. Testerna var baserade på Axe-cores tillgänglighetstester. SPSM är en av de som uppfyllde alla tester och tilldelades därmed guld. Resultatet visar att 83% av alla webbplatserna brister i tillgänglighet på något sätt.

Syftet med Funkas inkluderingsbarometer är att få en bild av hur den digitala tillgängligheten är hos de olika offentliga sektorernas webbplatser. Målet är att dessa sidor får ett verktyg för att både se hur de själva utvecklas och samtidigt jämföras med de andra sidorna. Barometern skapar dessutom möjligheter till nätverkande och lärande. Det kan leda till ett mer inkluderande samhälle som är

nödvärdigt för att förhindra någon från att hamna i digitalt utanförskap.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Döv skjuten i USA

28 september 2023

Den 15:e september sköts två 16-åriga pojkar till döds i en förort i Palatine, Illinois. Ett av offren var döva Uriel Garcia.

Uriel var en döv gymnasiestudent vid John Hersey High School. Händelsen ägde rum när Uriel, tillsammans med sin yngre bror och en vän, var på väg hem. En okänd angripare öppnade eld mot dem från ett fordon och Uriel och hans vän Eduardo Alpuzarträffades av skotten. Uriels bror överlevde attacken och kunde fly från platsen. Eduardo dog på plats och Uriel dog senare på sjukhuset.

Uriel beskrivs av sin familj och vänner som en kärleksfull och vänlig person som alltid kunde sätta ett leende på andras ansikten. Han drömde om att bli mekaniker och gillade att meka med cyklar och lastbilar. Nyligen fick han sitt förartillstånd. Hans familj och vänner sörjer förlusten.

Polisen i Palatine uppmanar allmänheten att bidra med information om händelsen. En GoFundMe-kampanj har startats för att stödja Uriels familj med begravningskostnader och ekonomiskt stöd.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Enya invald i friidrottstrupp till Regionsmästerskapen Svealand

28 september 2023

Foto: Mari-Anne Kojic

Den döva friidrottaren, Enya Kojic fick äran att tävla för Södra Svealand vid Regionsmästerskapen Svealand i friidrott den 16-17 september.

Enya Kojic tränar friidrott hos KFUM Örebro friidrott för åldersklassen F13. Hon blev vald att representera Södra Svealand vid Regionsmästerskapet Märsta. Där fick hon tävla i 60 m, 200 m och stafett.

Den första grenen var 60 m sprint, där starttiden sköts fram på grund av tekniska problem och där loppet hade en kraftig motvind på -1,9 m/s. Trots det lyckades Enya komma på 6:e plats av totalt 30 tävlande.

I 200 m sprint, som är Enyas favoritgren, kom hon till B-final där hon vann med ett personbästa. Dock ogiltigförklarades tiden som rekord då motvinden var för stark.

Regionsmästerskapen avslutades med en stafett i 5 x 60 m där Enyas lag vann.

I totalen vann Stockholm ÖST F13 med 385 poäng. Södra Svealand kom tvåa med totalt 374 poäng, varav Enya bidrog med 46 poäng.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Tesla har anställt 60 döva i Tyskland

28 september 2023

Foto: Courtesy of Tesla, Inc.

Teslas fabrik i Grünheide, Tyskland, öppnades officiellt förra året och har idag 11 000 anställda. Bland de anställda är 60 döva.

De flesta av de döva anställda hos Tesla är ukrainska flyktingar som flytt från Rysslands pågående invasion.

Rekryteringen av döva medarbetare började med en anställd som tipsade om fem döva personer, som anställdes. Detta ledde sedan till allt fler anställningar av döva medarbetare.

Företagets hörande medarbetare har positiva erfarenheter av att arbeta med döva kollegor och flera av dem har börjat lära sig enkla tecken.

Företaget betonar att de inte bara pratar om inkludering och mångfald utan lever i det. Därför menar de att de inte ser sina döva anställda som personer med funktionshinder utan som vilken medarbetare som helst.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Tolkutbildningen på Stockholms universitet firar 10 år

28 september 2023

Foto: Ingmarie Andersson/Stockholms universitet

1 år är det ett jubileumsår för Kandidatprogram i Teckenspråk och Tolkning (KTT) vid Stockholms universitet. Programmet fyller tio år och ska fira med ett evenemang den 29 september.

KTT-programmet, som tidigare har varit känt för att utbilda tolkar, tar nu ytterligare ett steg mot inkludering och mångfald. Från hösten 2023 erbjuder de två olika inriktningar; Den ena riktar sig till hörande som vill lära sig svenskt teckenspråk som ett andraspråk för att kunna tolka mellan svenskt teckenspråk

och svenska. Den andra inriktningen riktar sig till döva som har svenskt teckenspråk som första språk. I den inriktningen erbjuds utbildning i intramodal teckenspråkstolkning.

Programmet, som sträcker sig över tre år på heltid ger en filosofie kandidatexamen i översättningsvetenskap. I programmet finns kurser inom teckenspråkslingvistik, tolkning, och översättning. Undervisningen sker både på campus och på distans.

Firandet av KTT:s 10-årsjubileum äger rum den 29 september med underhållning, tårta och föreläsningar samt en gala. Programmet och firandet är resultatet av ett samarbete mellan Tolk- och översättarinstitutet (TÖI) vid Institutionen för svenska och flerspråkighet samt Institutionen för lingvistik vid Stockholms universitet.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com